

Veileder for planlegging og gjennomføring av undringssamtale med foreldre

Hva er en undringssamtale?

- Er en kartleggingssamtale som tas med foreldrene når en oppmerksomhet/undring er oppstått vedrørende et barns/ en ungdoms utvikling og/ eller i forhold til omgivelsene rundt barnet/ den unge.
- Undringen kan komme fra foreldrene eller personalet.
- Samtalen gjennomføres på et tidlig tidspunkt i «undringsprosessen».
- Er en samtale med foreldrene hvor en **ikke** går inn i møtet med en fasit på hvordan ting er, men med en undrende holdning.
- Er en samtale hvor en i fellesskap undrer seg over det som er observert. Personalet kommer raskt til saken, forteller kort om det en undrer seg over og spør foreldrene hva de tenker om dette.

Planlegging av undringssamtalen

- Oppmerksomheten/ undringen skal være kjent for foreldrene på forhånd.
- Send skriftlig innkalling til møtet med formål, deltakere, dato, tid og sted.
- Tenk igjennom hvor og hvordan dere skal sitte for å skape størst mulig trygghet.
- Bruk tid til å forberede samtalen. Denne første samtalen kan legge grunnlaget for et godt og langvarig samarbeid.

Gjennomføring av undringssamtalen

- Ta vennlig imot foreldrene, ønsk dem velkommen og la deltakerne presentere seg (vær obs på kroppsspråk)
- Sett tidsrammen for møtet (maks 1 time)
- Gå igjennom agendaen for møtet
- Vær kort og konkret i problembeskrivelsen: Tydelig og beskrivende (ikke tolke)
- Involver foreldrene raskt: Hva tenker dere om det som nå er sagt? Hvordan opplever dere han/hun for tiden?
- Sensitiv møteledelse. Hold øye med foreldrenes reaksjoner underveis. Unngå moralisering. Formidle at du vil foreldrene og barnet/ eleven vel
- Oppsummere underveis
- Oppsummere på slutten – spør hvordan synes dere møtet har vært i dag. Er det behov for å iverksette tiltak?
- Dersom ja, presenteres BTI, stafettloggen og samtykke til å opprette stafettlogg. Dersom nei avsluttes saken. Referat gjennomgås og underskrives.

Prosessferdigheter i samtalen

- Gode lytteferdigheter
- Åpne spørsmål
- Struktur i møtet. Evne til å lede samtalen uten å avvise
- Aksepter foreldrenes innspill og vær sensitiv for deres reaksjoner
 - Hvordan opplever dere det vi nå sier?
 - Synes du/ dere dette ble vanskelig?
 - Sjekke ut med foreldrene underveis: Hva tenker dere?
- Bruk formuleringer som: Jeg/ vi opplever at, jeg/ vi lurer på Kjenner dere dette igjen?
- Behold roen og ta imot kritikk, men vær samtidig tydelig og hold fokuset på barnets situasjon
- Måten vi møter evt. motstand på, vil være avgjørende for om vi forsterker motstanden eller reduserer den
- Ved tydelig motstand er det viktig å ikke gå i forsvar eller forsøke å presse til innrømmelser. Ta heller et «skritt tilbake» og si f.eks. at jeg forstår at dette er vanskelig for deg/ dere; - samtidig ser vi at «Ole» sliter med ../ er mye lei seg/.. sint, e.l. «Hva tenker dere kan være til hjelp for barnet/ ungdommen?»
- Andre teknikker for å redusere motstand
 - Å innrømme feil
 - Å lytte oppmerksomt til foreldrene uten å forsvare seg
 - Å vise interesse ved å be om mer informasjon om det de er imot, og hvorfor
 - Å reformulere kritikken til et positivt forslag om hva som kan gjøres
- Oppsummer underveis
- Tåle stillhet og la foreldrene svare uten innblanding eller avbrytelser
- Vær løsningsorientert, formidle håp
- Vær oppmerksom på eget språk (unngå forkortelser og fremmedord) og bruk av humor

